

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO
MINISTRAS**

ĮSAKYMAS

**DĖL 2025–2026 MOKSLO METŲ NACIONALINIŲ MOKINIŲ PASIEKIMŲ
PATIKRINIMŲ TVARKARAŠČIO IR VYKDYMO BŪDO PATVIRTINIMO**

2025 m. birželio 17 d. Nr. V-649

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 38 straipsnio 4 dalimi ir Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-6 „Dėl Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 5 ir 12 punktais,

t v i r t i n u 2025–2026 mokslo metų nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų tvarkaraštį ir vykdymo būdą (pridedama).

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Raminta Popovienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo,
mokslo ir sporto ministro
2025 m. birželio 17 d. įsakymu
Nr. V-649

**2025–2026 MOKSLO METŲ NACIONALINIŲ MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIMŲ
TVARKARAŠTIS IR VYKDYMO BŪDAS**

Pasiekimų patikrinimas	Data	Pradžia	Vykdymo būdas
1. 4 klasių nacionaliniai mokinių pasiekimų patikrinimai:			
1.1. Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	2026 m. kovo 3 d.	9 val.	Elektroninis ¹
1.2. Matematika	2026 m. kovo 9 d.	9 val.	Elektroninis ¹
1.3. Tautinių mažumų (lenkų, rusų) gimtoji kalba ir literatūra (skaitymas) ²	2026 m. kovo 13 d.	9 val.	Elektroninis ¹
2. 8 klasių nacionaliniai mokinių pasiekimų patikrinimai:			
2.1. Lietuvių kalba ir literatūra (skaitymas)	2026 m. kovo 17 d.	9 val.	Elektroninis ¹
2.2. Matematika	2026 m. kovo 23 d.	9 val.	Elektroninis ¹
2.3. Tautinių mažumų (baltarusių, lenkų, rusų) gimtoji kalba ir literatūra (skaitymas) ²	2026 m. kovo 26 d.	9 val.	Elektroninis ¹

Pastabos:

1.¹ Mokyklose, turinčiose teisę mokyti nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, šiuo būdu jose besimokantys mokiniai ar buvę mokiniai, gyvenantys ne Lietuvoje, dėl laiko skirtumų negalintys nustatytu pasiekimų patikrinimo laiku dalyvauti pasiekimų patikrinime, mokyklos vadovo sprendimu pasiekimų patikrinimą gali laikyti nuotoliniu elektroniniu ar nuotoliniu būdu.

2.² Dalyvauja mokiniai, besimokantys mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinių mažumų kalbos arba mokymas tautinės mažumos kalba.

PATVIRTINTA
Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2024 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. VK-971
(Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2025 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. VK-1115
redakcija)

NACIONALINIŲ MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIMŲ UŽDUOČIŲ PRADINIAM UGDYMUI APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP) užduočių pradiniam ugdymui aprašas (toliau – Aprašas) nustato lietuvių kalbos ir literatūros NMPP, matematikos NMPP, lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP, rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP, baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP, vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduočių specifiką ir pobūdį, taškų sumą ir jų paskirstymą pagal pasiekimų lygius, trukmę, užduoties pateikimą, priemones ir atliktų užduočių vertinimą.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), vartojamas sąvokas.

3. NMPP vykdomi pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintą tvarkaraštį.

4. Dalyko NMPP užduočių struktūra, pasiekimų sritys ir mokymo(si) turinys, užduoties taškų procentai nustatyti dalyko bendrosios programos skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

5. NMPP 4 klasėje vertinamos mokinių įgytos kompetencijos. Kompetencijos – asmens ugdymo(si) pagal bendrąsias programas rezultatai, rodantys nuosekliai įgyjamą dvasinę, kognityvinę ir fizinę brandą. Jos suprantamos kaip gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma. Dalykų bendrosiose programose siektini ugdymo rezultatai aprašyti kaip mokinių kompetencijų ugdymo pasiekimai. Pasiekimų sritys ir pasiekimai bendrosiose programose išskirti, vadovaujantis bendrųjų programų 1 priedu „Kompetencijų raidos aprašas“. Pasiekimai siejami su išskirtais kompetencijų sandais ir jų raiška. Kompetencijos ugdomos visų bendrųjų programų mokymo(si) turiniu.

II SKYRIUS LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS NMPP 4 KLASĖJE UŽDUOTIS

6. Lietuvių kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduoties struktūra, pasiekimų sritys ir mokymo(si) turinys, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 13 priedo „Lietuvių kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

7. Užduotis rengiama remiantis Lietuvių kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turiniu 1–4 klasėms ir pasiekimų lygių požymiais. Iš 4 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis mokymo(si) turinys:

7.1. Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas.
--

7.1.1. Literatūros ir kultūros pažinimo pradmenys.
--

7.1.1.1. Skaitant tautosakos, grožinės vaikų literatūros kūrinius, [...] lyginamos tradicinės ir literatūrinės pasakos.
7.1.1.2. Skaitant ir aptariant poeziją, dalijamasi įspūdžiais, gilinamasi į eilėraščio nuotaiką, ritmiką, siužeto elementus.
7.1.1.3. Mokomasi suprasti dramos kūrinio savitumą [...].
7.1.1.4. Skaitydami ir aptardami įvairių žanrų kūrinius, mokiniai pratinasi atpažinti pasaką, apsakymą, eilėraštį, dramą. Tikslingai vartojamos sąvokos: drama, [...] literatūrinė pasaka, padavimas, [...] saktė [...].
7.1.1.5. Mokomasi praktiškai skirti grožinį ir negrožinį tekstą, aiškinamasi, kuo jie skiriasi. [...] Analizuojami tekstų ypatumai [...].
7.2. Kalbos pažinimas.
7.2.1. Žodis.
7.2.1.1. Kalbos dalys: [...] sinonimai, antonimai, [...].

8. Lietuvių kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduoties specifikacija.

8.1. Užduoties pobūdis	Užduotį sudaro skaitymo, teksto supratimo ir literatūros bei kultūros pažinimo, rašymo ir teksto kūrimo, kalbos pažinimo klausimai. 8.1.1. Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas (15 taškų). Mokiniai skaito tekstą ir atlieka nurodytas užduotis. Parenkami į bendrųjų programų 13 priedą „Lietuvių kalbos ir literatūros bendroji programa“ neįtraukti tekstai ar jų ištraukos. Pateikiami du tekstai, kurių bendra apimtis – 200–300 žodžių. Sudarant skaitymo, teksto supratimo ir literatūros bei kultūros pažinimo užduotį, aprėpiami šie aspektai: 8.1.1.1. teksto esmės suvokimas; 8.1.1.2. teksto detalių išskyrimas ir aptarimas; 8.1.1.3. nuomonės apie perskaitytą tekstą pateikimas; 8.1.1.4. veikėjų ir (ar) objektų išskyrimas ir aptarimas; 8.1.1.5. teksto pobūdžio atpažinimas; 8.1.1.6. teksto kalbinės raiškos elementų suvokimas. 8.1.2. Rašymas ir teksto kūrimas (5 taškai). Mokiniai atlieka teksto komponavimo užduotį (teksto rašyti nereikia). Teksto komponavimo užduotyje patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai, pvz., temos supratimas, tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo. Rekomenduojama teksto komponavimo užduoties tekstų apimtis – 50–100 žodžių. Teksto komponavimo užduotį patariama formuluoti kartu su įvestimi (pvz., <i>įsivaizduok, kad esi...; kad gavai...; kad žinai...; kad turi...</i> ir kt.), pateikiant trumpą, aiškiai suformuluotą, nesunkiai įsivaizduojamą situaciją ir nurodant, kokio pobūdžio tekstą reikia sukomponuoti (pasakojimą, laišką, žinutę, skelbimą, kvietimą, reklamą, receptą ar kt.). Sudarant teksto komponavimo užduotį, aprėpiami šie aspektai: 8.1.2.1. teksto turinio komponavimas; 8.1.2.2. teksto struktūros išdėstymas; 8.1.2.3. kalbinės raiškos išpildymas; 8.1.2.4. raštingumas. 8.1.3. Kalbos pažinimas (5 taškai). Kalbos pažinimo užduotyje aprėpiami gebėjimai atpažinti lietuvių kalbos garsus ir raides, taikyti žodžių kaitymo ir darybos būdus, kalbos dalių požymius, aptarti žodžių ryšius sakinyje, žodžių junginius ir sakinių rūšis; taikyti žinias, siejamas su tekstu, jo sandara ir stilistika. Sudarant kalbos pažinimo užduotį, aprėpiami šie aspektai: 8.1.3.1. garsas;
------------------------	--

	8.1.3.2. žodis; 8.1.3.3. sakinys; 8.1.3.4. tekstas. Teksto komponavimo ir kalbos pažinimo užduotys gali būti pateikiamos integruotai. 8.1.4. Užduotį sudarantys klausimai yra pasirenkamojo arba trumpojo atsakymo. Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: pateiktų atsakymų pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo pateiktoje vizualizacijoje (paveiksle, brėžinyje, diagramoje, scheme, lentelėje). Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raide, žodį skaičių, kelis skaičius ir pan.).
8.2. Tikrinamos gebėjimų grupės	8.2.1. Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas: 8.2.1.1. atsakyti į teksto suvokimo klausimus, nusakant teksto temą, pagrindinę mintį ir (ar) teksto tikslą; 8.2.1.2. išskirti pagrindinius ir antraeilius tekste paminėtus veiksmus, faktus, teiginius, įvykius, detales, juos susieti; rasti ir paaiškinti priežasties–pasekmės ryšius (tarp įvykių, faktų, veiksmų); 8.2.1.3. apibūdinti veikėjus ir (ar) objektus bei įvertinti jų veiksmus, remiantis perskaitytu tekstu, konkrečiu teksto fragmentu; išskirti pasakotoją; 8.2.1.4. paaiškinti tekste pateiktus kalbinės raiškos elementus (vaizdingus žodžius ir posakius, perkeltinės reikšmės žodžius ir posakius, palyginimus, kreipinius, sušukimus ir pan.); 8.2.1.5. daryti išvadas, remiantis tekste pateikta informacija; 8.2.1.6. atsakyti į teksto visumą apibendrinančius klausimus. 8.2.2. Rašymas ir teksto kūrimas: 8.2.2.1. komponuoti tekstą, atsižvelgiant į pateiktą užduotį ar įvestį, pateiktus reikšminius žodžius, duotą pabaigą ar pan.; 8.2.2.2. sudaryti planą pagal pateiktą tekstą; 8.2.2.3. logiškai ir tikslingai grafiškai atskirti pagrindines teksto struktūrines dalis; 8.2.2.4. komponuoti nuoseklų, rišlų tekstą, tinkamai parinkti kalbinę raišką; 8.2.2.5. taikyti išmoktas rašybos, skyrybos, gramatikos taisykles. 8.2.3. Kalbos pažinimas: 8.2.3.1. skirti lietuvių kalbos garsus: balsius, priebalsius, dvigarsius (dvibalsius, mišriuosius dvigarsius); 8.2.3.2. atpažinti ir skirti mokymo(si) turinyje numatytas kalbos dalis, jas kaityti; 8.2.3.3. atpažinti ir vartoti kalbinės raiškos priemones (perkeltinės reikšmės žodžius); 8.2.3.4. skirstyti paprastos darybos žodžius reikšminėmis žodžio dalimis, žymint jas sutartiniais ženklais; 8.2.3.5. sakinyje rasti veiksnį (išreikštą daiktavardžio ar asmeninio įvardžio vardininku), tarinį (išreikštą asmenuojamąja veiksmažodžio forma) ir juos tinkamai pažymėti sutartiniais ženklais; 8.2.3.6. sudaryti tiesioginius, klausiamuosius, skatinamuosius, neišplėstinius ir išplėstinius sakinius.
8.3. Iš viso taškų	25 taškai.

8.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 35 proc., taikymas – 50 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
8.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
8.6. Trukmė	Rekomenduojama trukmė: I dalis. Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas – 40 min. II dalis. Rašymas ir teksto kūrimas ir kalbos pažinimas – 20 min. Iš viso – 60 min.
8.7. Užduoties pateikimas	Pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
8.8. Priemonės	Lapas užrašams, kompiuteris.
8.9. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

9. Šiame Apraše Lietuvių kalbos ir literatūros kognityvinių gebėjimų sritis apibrėžia pasiekimų aprašymuose vartojamos sąvokos:

9.1. žinios ir supratimas – mokinys supranta, įvardija, apibūdina ir tinkamai vartoja kalbos struktūras, sąvokas, faktus, įvykius, dėsningumus, reiškinius ir procesus; įvardija tiesiogiai pasakytas mintis, remdamasis teksto visuma ir kontekstu;

9.2. taikymas – mokinys, taikydamas žinias, atsako į klausimus, atlieka užduotis, randa ir apibendrina tiesiogiai pateiktą informaciją, lygina, iliustruoja, daro išvadas apie faktus, įvykius, dėsningumus, objektus, reiškinius ir procesus, jų priežastis ir pasekmes įvairiuose žinomuose ir (ar) įprastuose kontekstuose; analizuodamas ir (ar) redaguodamas teksto kalbos taisyklingumą bei stilių, vartoja tinkamus žodžius, tinkamas gramatines formas ir konstrukcijas, laikosi rašybos ir skyrybos taisyklių, taiko kalbinės raiškos priemones; komponuodamas tekstą, siekia teksto rišlumo ir vientisumo, turinio struktūros ir raiškos dermės;

9.3. aukštesnieji mąstymo gebėjimai – mokinys įvertina pateiktus faktus, idėjas, nuomones ir nustato jų priežastis ir pasekmės ryšį, analizuoja ir interpretuoja informaciją, nustato ir pagrindžia jos patikimumą, kelia ir atsako į klausimus, siedamas skirtingų šaltinių duomenis, argumentuotai reiškia savo požiūrį ir vertinimą, daro pagrįstas išvadas.

10. Trumpas Lietuvių kalbos ir literatūros pasiekimų lygių apibūdinimas:

10.1. slenkstinis pasiekimų lygis – mokinys išskiria esminę informaciją, aiškiai pateiktą tiesioginę informaciją; įvardija kūrinio veikėjus, nurodo aiškiai tekste įvardytą veiksmo vietą ir laiką, nusako įvykių seką; įvardija teksto (grožinio ir negrožinio) temą;

10.2. patenkinamas pasiekimų lygis – mokinys randa tekste pateiktą tiesioginę ir aiškiai numanomą netiesioginę informaciją, skiria grožinį ir negrožinį tekstą; apibūdina veikėjus, aptaria jų veiksmus; nusako įvykių seką, atrinkdamas detales, būdingas įvykiui, reiškiniui; nurodo lengvai numanomą veiksmo vietą ir laiką; randa tekste lengvai suprantamus vaizdingus žodžius ir frazes, paaiškina jų reikšmę; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir aiškiai numanomą pagrindinę mintį; nusako kūrinio nuotaiką; jeigu reikia, susieja tekstą su iliustracijomis (piešiniais, nuotraukomis, schemomis ir kt.), paaiškina iliustracijomis perteiktą tiesioginę informaciją;

10.3. pagrindinis pasiekimų lygis – mokinys randa tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją, nusako esminius grožinio ir negrožinio teksto požymius; apibūdina teksto veikėjus, aptaria ir vertina jų veiksmus, samprotauja apie jų santykius; aptaria įvykių seką ir svarbą, veiksmo laiką, vietą, jų kaitą; randa tekste vaizdingus žodžius ir frazes, paaiškina jų reikšmę ir paskirtį; atpažįsta ir paaiškina netiesiogiai pasakytas mintis; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir pagrindinę mintį; apibūdina grožinio teksto nuotaiką; išsako įspūdžius ir nuomonę apie kūrinį;

argumentuotai paaiškina, kas ir kodėl tekste jam padarė įspūdį, sudomino, nustebino, suglumino ir pan.; kalbėdamas apie grožinius tekstus, tinkamai vartoja mokymo(si) turinyje numatytas sąvokas;

10.4. aukštesnysis pasiekimų lygis – mokinys paaiškina tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją; samprotauja apie grožinio ir negrožinio teksto požymius; atpažįsta amžiaus tarpsniui aktualius kūrinių žanrus; apibūdina veikėjus, aptaria ir vertina jų veiksmus, samprotauja apie jų santykius; aptaria įvykių seką ir svarbą, veiksmo laiką, vietą, jų kaitą; samprotauja apie įvykių priežastis ir pasekmes; argumentuodamas paaiškina tekste pavartotų vaizdingų žodžių ir frazių reikšmę ir paskirtį; siūlo tekstui alternatyvias raiškos priemones; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir pagrindinę mintį; apibūdina grožinio teksto nuotaiką; pateikia kelis argumentus, kaip iliustracijos padeda suprasti tekstą; kalbėdamas apie grožinius tekstus, tinkamai ir tiksliai vartoja mokymo(si) turinyje numatytas sąvokas.

III SKYRIUS MATEMATIKOS NMPP 4 KLASĖJE UŽDUOTIS

11. Matematikos NMPP 4 klasėje užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 20 priedo „Matematikos bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

12. Atsižvelgiant į NMPP numatytą vykdymo laiką, matematikos NMPP 4 klasėje užduotyje gali būti užduotys iš visų matematikos bendrojoje programoje nurodytų 1–3 klasės sričių, temų ir potemių, o iš 4 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis matematikos bendrojoje programoje nurodytas mokymo(si) turinys:

12.1. Geometrija ir matavimai.	
12.1.1. Erdvės figūros.	
12.2. Duomenys ir tikimybės.	
12.2.1. Duomenys ir jų interpretavimas.	
12.2.2. Tikimybės ir jų interpretavimas.	
13. Matematikos NMPP 4 klasėje užduoties specifikacija.	
13.1. Užduoties pobūdis	Užduotį sudaro 20 uždavinių. 13.1.1. 10 uždavinių, kurių teisingas atsakymas vertinamas 1 (vienu) tašku, ir 10 uždavinių, kurių teisingas atsakymas vertinamas 2 (dviem) taškais. 13.1.2. Užduotį sudarantys uždaviniai yra pasirenkamojo atsakymo ir trumpojo atsakymo. 13.1.3. Pasirenkamojo atsakymo uždaviniai gali būti: pateiktų atsakymų pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo pateiktoje vizualizacijoje (paveiksle, brėžinyje, diagramoje, schemeje, lentelėje). 13.1.4. Trumpojo atsakymo uždaviniuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti uždavinio atsakymą (skaičių, kelis skaičius, raidę ir pan.).
13.2. Iš viso taškų	30 taškų.
13.3. Trukmė	60 min.
13.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 35 proc., taikymas – 50 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
13.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
13.6. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.

13.7. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris.
13.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

14. Šiame apraše matematikos kognityvinių gebėjimų sritis apibrėžia pasiekimų aprašymuose vartojamos sąvokos:

14.1. žinios ir supratimas – kai mokinys apibrėžia sąvoką, įvardija dydžių tarpusavio sąryšį, atpažįsta ir apibūdina objektą, nurodydamas jo požymius, savybes, apskaičiuoja reiškinių reikšmes;

14.2. taikymas – kai mokinys, taikydamas žinias, atlieka užduotis, išsprendžia uždavinius, palygina objektus, reiškinius įvairiuose paprastuose ar įprastuose kontekstuose;

14.3. aukštesnieji mąstymo gebėjimai – kai mokinys įvertina pateiktus faktus, analizuoja ir interpretuoja informaciją, nustato jos patikimumą, kelia klausimus, ieško alternatyvių sprendimo variantų, daro pagrįstas išvadas, atlieka nerutinines užduotis ir sprendžia uždavinius, taiko žinias ir supratimą nepažįstamuose, naujuose ar sudėtinguose kontekstuose.

15. Trumpas matematikos pasiekimų lygių apibūdinimas:

15.1. slenkstinis pasiekimų lygis – naudodamasis netiesiogiai teikiama pagalba, mokinys atpažįsta ir vartoja mokymo(si) turinyje numatytus matematinius terminus, simbolius, žymėjimą; atlieka paprasčiausias mokymo(si) turinyje numatytas matematines procedūras; konstruoja elementų sekas pagal nurodytą taisyklę; grupuoja objektus pagal nurodytą požymį; sprendžia paprasčiausias (pažįstamo konteksto, vieno standartinio žingsnio reikalaujančias) užduotis;

15.2. patenkinamas pasiekimų lygis – mokinys atpažįsta ir, naudodamasis netiesiogiai teikiama pagalba, tinkamai vartoja mokymo(si) turinyje numatytus matematinius terminus, simbolius, žymėjimą; tinkamai atlieka mokymo(si) turinyje numatytas paprasčiausias matematines procedūras; paprastais atvejais konstruoja elementų sekas pagal nurodytą taisyklę; grupuoja objektus pagal du požymius; sprendžia paprastas (pažįstamo konteksto, 1–3 standartinių žingsnių reikalaujančias ir 1–2 matematikos temas apimančias) užduotis;

15.3. pagrindinis pasiekimų lygis – mokinys atpažįsta ir tinkamai vartoja mokymo(si) turinyje numatytus matematinius terminus, simbolius, žymėjimą; tinkamai atlieka paprastas mokymo(si) turinyje numatytas matematines procedūras; paprastais atvejais konstruoja elementų sekas pagal nurodytą arba savo sugalvotą taisyklę; grupuoja objektus pagal du požymius; nuosekliai sprendžia paprastas (pažįstamo konteksto, 1–3 standartinių žingsnių reikalaujančias ir 1–2 matematikos temas apimančias) užduotis ir paaiškina sprendimą;

15.4. aukštesnysis pasiekimų lygis – mokinys tiksliai ir tinkamai vartoja mokymo(si) turinyje numatytus matematinius terminus, simbolius, žymėjimą; tinkamai atlieka ir paaiškina mokymo(si) turinyje numatytas matematines procedūras; nuosekliai sprendžia pažįstamo arba nepažįstamo konteksto, 2–4 standartinių žingsnių reikalaujančias, 1–3 matematikos temas apimančias užduotis ir pagrindžia sprendimą.

IV SKYRIUS

LENKŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS NMPP 4 KLASĖJE UŽDUOTIS

16. Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduoties struktūra, pasiekimų sritys ir mokymo(si) turinys, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 4 priedo „Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

17. Užduotis rengiama remiantis Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turiniu 1–4 klasėms ir pasiekimų lygių požymiais. Iš 4 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis mokymo(si) turinys:

17.1. Rašymas ir teksto kūrimas.
17.1.1. Tekstų tipai ir žanrai.
17.1.2. Mokomasi kurti įvairaus pobūdžio tekstus, paisant žanro reikalavimų, atsižvelgiant į adresatą ir komunikavimo situaciją: paveikslo [...], kūrybiniai bandymai (pvz., eilėraštis, dienoraštis, pasakojimas ir pan.).
17.2. Kalbos pažinimas.
17.2.1. Kalba kaip socialinis reiškiny.
17.3. Literatūros ir kultūros pažinimas.
17.3.1. Lyrikos analizė. Analizuojant lyrikos tekstą mokomasi [...] pagrindinę teksto mintį; atpažinti eilėraščio elementus: [...] rimą, ritmą, [...].
17.3.2. Literatūros žanrų atpažinimas. Mokomasi atpažinti skaitomo kūrinio žanrą.

18. Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduoties specifikacija.

18.1 Užduoties pobūdis	18.1.1. Klausomo teksto supratimas (5 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiamas vienas garso arba audiovizualinis įrašas, amžiaus tarpsnį atitinkantis tekstas bendrine sakytine kalba, kurio tema ir turinys artimas mokinių patirčiai. Garso įrašo trukmė – iki 3 min. Mokiniai klausosi įrašo bendrine sakytine kalba, perteikiama vieno kalbėtojo, analizuoja pranešimą; tikrinama, ar suprasta tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateikta informacija, tema, mintis, priežasties ir pasekmės ryšiai. 18.1.2. Skaitomo teksto supratimas (13 taškų). Mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami socialinį ir (ar) kultūrinį kontekstą apimantys, amžiaus tarpsnį atitinkantys grožiniai ir (ar) negrožiniai vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – 200–300 žodžių. Tekstai autentiški arba minimaliai adaptuoti trumpinant, redaguojant. Sudarant skaitymo užduotis, aprėpiami šie aspektai: 18.1.2.1. teksto esmės suvokimas; 18.1.2.2. teksto detalių išskyrimas ir aptarimas; 18.1.2.3. veikėjų ir (ar) objektų išskyrimas ir aptarimas; 18.1.2.4. teksto visumos aptarimas (tema, pagrindinė mintis, nuotaika); 18.1.2.5. teksto pobūdžio atpažinimas; 18.1.2.6. teksto kalbinės raiškos elementų suvokimas. 18.1.3. Teksto kūrimas (7 taškai). Teksto kūrimo užduotimi patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai, pvz., temos supratimas, tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo. Rekomenduojama teksto komponavimo užduoties teksto apimtis – 50–100 žodžių. Teksto komponavimo užduotį patariama formuluoti kartu su įvestimi, pateikiant trumpą, aiškiai suformuluotą, nesunkiai įsivaizduojamą situaciją ir nurodant, kokio pobūdžio tekstą reikia sukomponuoti (aprašymą, pasakojimą, laišką, žinutę, skelbimą, kvietimą). Sudarant teksto komponavimo užduotį, aprėpiami šie aspektai: 18.1.3.1. teksto turinio komponavimas; 18.1.3.2. teksto struktūros išdėstymas; 18.1.3.3. kalbinės raiškos išpildymas; 18.1.3.4. raštingumas. 18.1.4. Klausimai gali būti pasirenkamojo arba trumpojo atsakymo.
------------------------	---

	Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: pateiktų atsakymų pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo pateiktoje vizualizacijoje (paveiksle, brėžinyje, diagramoje, schemoje, lentelėje). Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raidę, žodį, skaičių, kelis skaičius ir pan.).
18.2. Iš viso taškų	25 taškai.
18.3. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 36 proc., taikymas – 48 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 16 proc.
18.4. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
18.5. Trukmė	Rekomenduojama trukmė: I dalis. Klausomo teksto supratimas – 15 min. II dalis. Skaitomo teksto supratimas ir teksto kūrimas – 45 min. Iš viso – 60 min.
18.6. Užduoties pateikimas	Pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
18.7. Priemonės	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės.
18.8. Mokių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

19. Šiame Apraše Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros kognityvinių gebėjimų sritis apibrėžia pasiekimų aprašymuose vartojamos sąvokos:

19.1. žinios ir supratimas – mokinys supranta, įvardija, apibūdina ir tinkamai vartoja kalbos struktūras, sąvokas, faktus, įvykius, dėsningumus, reiškinius ir procesus; įvardija tiesiogiai pasakytas mintis, remdamasis teksto visuma ir kontekstu;

19.2. taikymas – mokinys, taikydamas žinias, atsako į klausimus, atlieka užduotis, randa ir apibendrina tiesiogiai pateiktą informaciją, lygina, iliustruoja, daro išvadas apie faktus, įvykius, dėsningumus, objektus, reiškinius ir procesus, jų priežastis ir pasekmes įvairiuose žinomuose ir (ar) įprastuose kontekstuose; analizuodamas ir (ar) redaguodamas teksto kalbos taisyklingumą bei stilių, vartoja tinkamus žodžius, tinkamas gramatines formas ir konstrukcijas, laikosi rašybos ir skyrybos taisyklių, taiko kalbinės raiškos priemones; komponuodamas tekstą, siekia teksto rišlumo ir vientisumo, turinio struktūros ir raiškos dermės;

19.3. aukštesnieji mąstymo gebėjimai – mokinys įvertina pateiktus faktus, idėjas, nuomones ir nustato jų priežastis ir pasekmės ryšį, analizuoja ir interpretuoja informaciją, nustato ir pagrindžia jos patikimumą, kelia klausimus ir atsako į juos, siedamas skirtingų šaltinių duomenis, argumentuotai reiškia savo požiūrį ir vertinimą, daro pagrįstas išvadas.

20. Trumpas Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros pasiekimų lygių apibūdinimas:

20.1. slenkstinis pasiekimų lygis – mokinys išskiria esminę informaciją, aiškiai pateiktą tiesioginę informaciją; įvardija kūrinio veikėjus, nurodo aiškiai tekste įvardytą veiksmo vietą ir laiką, nusako įvykių seką; įvardija teksto (grožinio ir negrožinio) temą;

20.2. patenkinamas pasiekimų lygis – mokinys randa tekste pateiktą tiesioginę ir aiškiai numanomą netiesioginę informaciją, skiria grožinį ir negrožinį tekstą; apibūdina veikėjus, aptaria jų veiksmus; nusako įvykių seką, atrinkdamas detales, būdingas įvykiui, reiškiniui; nurodo lengvai

numanomą veiksmo vietą ir laiką; randa tekste lengvai suprantamus vaizdingus žodžius ir frazes, paaiškina jų reikšmę; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir aiškiai numanomą pagrindinę mintį; nusako kūrinio nuotaiką; jeigu reikia, susieja tekstą su iliustracijomis (piešiniais, nuotraukomis, schemomis ir kt.), paaiškina iliustracijomis perteiktą tiesioginę informaciją;

20.3. pagrindinis pasiekimų lygis – mokinys randa tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją, nusako esminius grožinio ir negrožinio teksto požymius; apibūdina teksto veikėjus, aptaria ir vertina jų veiksmus, samprotauja apie jų santykius; aptaria įvykių seką ir svarbą, veiksmo laiką, vietą, jų kaitą; randa tekste vaizdingus žodžius ir frazes, paaiškina jų reikšmę ir paskirtį; atpažįsta ir paaiškina netiesiogiai pasakytas mintis; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir pagrindinę mintį; apibūdina grožinio teksto nuotaiką; išsako įspūdžius ir nuomonę apie kūrinį; argumentuotai paaiškina, kas ir kodėl tekste jam padarė įspūdį, sudomino, nustebino, suglumino ir pan.; kalbėdamas apie grožinius tekstus, tinkamai vartoja mokymo(si) turinyje numatytas sąvokas;

20.4. aukštesnysis pasiekimų lygis – mokinys paaiškina tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją; samprotauja apie grožinio ir negrožinio teksto požymius; atpažįsta amžiaus tarpsniui aktualius kūrinių žanrus; apibūdina veikėjus, aptaria ir vertina jų veiksmus, samprotauja apie jų santykius; aptaria įvykių seką ir svarbą, veiksmo laiką, vietą, jų kaitą; samprotauja apie įvykių priežastis ir pasekmes; argumentuodamas paaiškina tekste pavartotų vaizdingų žodžių ir frazių reikšmę ir paskirtį; siūlo tekstui alternatyvias raiškos priemones; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir pagrindinę mintį; apibūdina grožinio teksto nuotaiką; pateikia kelis argumentus, kaip iliustracijos padeda suprasti tekstą; kalbėdamas apie grožinius tekstus, tinkamai ir tiksliai vartoja mokymo(si) turinyje numatytas sąvokas.

V SKYRIUS

RUSŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS NMPP 4 KLASĖJE UŽDUOTIS

21. Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduoties struktūra, pasiekimų sritys ir mokymo(si) turinys, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 16 priedo „Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“ 35.1.1 papunktyje.

22. Užduotis rengiama remiantis Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turiniu 1–4 klasėms ir pasiekimų lygių požymiais. Iš 4 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis mokymo(si) turinys:

22.1. Rašymas ir teksto kūrimas.
22.1.1. Tekstų tipai ir žanrai.
22.1.2. Mokomasi kurti įvairaus pobūdžio tekstus, paisant žanro reikalavimų, atsižvelgiant į adresatą ir komunikavimo situaciją: paveikslo [...], kūrybiniai bandymai (pvz., eilėraštis, dienoraštis, pasakojimas ir pan.).
22.2. Kalbos pažinimas.
22.2.1. Kalba kaip socialinis reiškiny.
22.3. Literatūros ir kultūros pažinimas.
22.3.1. Lyrikos analizė. Analizuojant lyrikos tekstą mokomasi [...] pagrindinę teksto mintį; atpažinti eilėraščio elementus: [...] rimą, ritmą, [...].
22.3.2. Literatūros žanrų atpažinimas. Mokomasi atpažinti skaitomo kūrinio žanrą.

23. Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduoties specifikacija.

23.1. Užduoties pobūdis	23.1.1. Klausomo teksto supratimas (5 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiamas vienas garso arba audiovizualinis įrašas, amžiaus tarpsnį atitinkantis tekstas bendrine sakybine kalba, kurio tema ir turinys artimas mokinių patirčiai. Garso įrašo trukmė – iki 3 min.
-------------------------	---

	Mokiniai klausosi įrašo bendrine sakytine kalba, perteikiama vieno kalbėtojo, analizuoja pranešimą; tikrinama, ar suprasta tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateikta informacija, tema, mintis, priežastis ir pasekmės ryšiai. 23.1.2. Skaitomo teksto supratimas (13 taškų). Mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami socialinį ir (ar) kultūrinį kontekstą apimantys, amžiaus tarpsnį atitinkantys grožiniai ir (ar) negrožiniai vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – 200–300 žodžių. Tekstai autentiški arba minimaliai adaptuoti trumpinant, redaguojant. Sudarant skaitymo užduotis, aprėpiami šie aspektai: 23.1.2.1. teksto esmės suvokimas; 23.1.2.2. teksto detalių išskyrimas ir aptarimas; 23.1.2.3. veikėjų ir (ar) objektų išskyrimas ir aptarimas; 23.1.2.4. teksto visumos aptarimas (tema, pagrindinė mintis, nuotaika); 23.1.2.5. teksto pobūdžio atpažinimas; 23.1.2.6. teksto kalbinės raiškos elementų suvokimas. 23.1.3. Teksto kūrimas (7 taškai). Teksto kūrimo užduotyje patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai, pavyzdžiui, temos supratimas, tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo. Rekomenduojama teksto komponavimo užduoties teksto apimtis – 50–100 žodžių. Teksto komponavimo užduotį patariama formuluoti kartu su įvestimi, pateikiant trumpą, aiškiai suformuluotą, nesunkiai įsivaizduojamą situaciją ir nurodant, kokio pobūdžio tekstą reikia sukomponuoti (aprašymą, pasakojimą, laišką, žinutę, skelbimą, kvietimą). Sudarant teksto komponavimo užduotį, aprėpiami šie aspektai: 23.1.3.1. teksto turinio komponavimas; 23.1.3.2. teksto struktūros išdėstymas; 23.1.3.3. kalbinės raiškos išpildymas; 23.1.3.4. raštingumas. 23.1.4. Klausimai gali būti pasirenkamojo arba trumpojo atsakymo. Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: pateiktų atsakymų pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo pateiktoje vizualizacijoje (paveiksle, brėžinyje, diagramoje, schemeje, lentelėje). Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raidę, žodį, skaičių, kelis skaičius ir pan.).
23.2. Iš viso taškų	25 taškai.
23.3. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 36 proc., taikymas – 48 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 16 proc.
23.4. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
23.5. Trukmė	Rekomenduojama trukmė: I dalis. Klausomo teksto supratimas – 15 min. II dalis. Skaitomo teksto supratimas ir teksto kūrimas – 45 min. Iš viso 60 min.
23.6. Užduoties pateikimas	Pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.

23.7. Priemonės	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės.
23.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

24. Šiame Apraše Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros kognityvinių gebėjimų sritis apibrėžia pasiekimų aprašymuose vartojamos sąvokos:

24.1. žinios ir supratimas – mokinys supranta, įvardija, apibūdina ir tinkamai vartoja kalbos struktūras, sąvokas, faktus, įvykius, dėsningumus, reiškinius ir procesus; įvardija tiesiogiai pasakytas mintis, remdamasis teksto visuma ir kontekstu;

24.2. taikymas – mokinys, taikydamas žinias, atsako į klausimus, atlieka užduotis, randa ir apibendrina tiesiogiai pateiktą informaciją, lygina, iliustruoja, daro išvadas apie faktus, įvykius, dėsningumus, objektus, reiškinius ir procesus, jų priežastis ir pasekmes įvairiuose žinomuose ir (ar) įprastuose kontekstuose; analizuodamas ir (ar) redaguodamas teksto kalbos taisyklingumą bei stilių, vartoja tinkamus žodžius, tinkamas gramatines formas ir konstrukcijas, laikosi rašybos ir skyrybos taisyklių, taiko kalbinės raiškos priemones; komponuodamas tekstą, siekia teksto rišlumo ir vientisumo, turinio struktūros ir raiškos dermės;

24.3. aukštesnieji mąstymo gebėjimai – mokinys įvertina pateiktus faktus, idėjas, nuomones ir nustato jų priežasties ir pasekmės ryšį, analizuoja ir interpretuoja informaciją, nustato ir pagrindžia jos patikimumą, kelia klausimus ir atsako į juos, siedamas skirtingų šaltinių duomenis, argumentuotai reiškia savo požiūrį ir vertinimą, daro pagrįstas išvadas.

25. Trumpas Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros pasiekimų lygių apibūdinimas:

25.1. slenkstinis pasiekimų lygis – mokinys išskiria esminę informaciją, aiškiai pateiktą tiesioginę informaciją; įvardija kūrinio veikėjus, nurodo aiškiai tekste įvardytą veiksmo vietą ir laiką, nusako įvykių seką; įvardija teksto (grožinio ir negrožinio) temą;

25.2. patenkinamas pasiekimų lygis – mokinys randa tekste pateiktą tiesioginę ir aiškiai numanomą netiesioginę informaciją, skiria grožinį ir negrožinį tekstą; apibūdina veikėjus, aptaria jų veiksmus; nusako įvykių seką, atrinkdamas detales, būdingas įvykiui, reiškiniui; nurodo lengvai numanomą veiksmo vietą ir laiką; randa tekste lengvai suprantamus vaizdingus žodžius ir frazes, paaiškina jų reikšmę; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir aiškiai numanomą pagrindinę mintį; nusako kūrinio nuotaiką; jeigu reikia, susieja tekstą su iliustracijomis (piešiniais, nuotraukomis, schemomis ir kt.), paaiškina iliustracijomis perteiktą tiesioginę informaciją;

25.3. pagrindinis pasiekimų lygis – mokinys randa tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją, nusako esminius grožinio ir negrožinio teksto požymius; apibūdina teksto veikėjus, aptaria ir vertina jų veiksmus, samprotauja apie jų santykius; aptaria įvykių seką ir svarbą, veiksmo laiką, vietą, jų kaitą; randa tekste vaizdingus žodžius ir frazes, paaiškina jų reikšmę ir paskirtį; atpažįsta ir paaiškina netiesiogiai pasakytas mintis; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir pagrindinę mintį; apibūdina grožinio teksto nuotaiką; išsako įspūdžius ir nuomonę apie kūrinį; argumentuotai paaiškina, kas ir kodėl tekste jam padarė įspūdį, sudomino, nustebino, suglumino ir pan.; kalbėdamas apie grožinius tekstus, tinkamai vartoja mokymo(si) turinyje numatytas sąvokas;

25.4. aukštesnysis pasiekimų lygis – mokinys paaiškina tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją; samprotauja apie grožinio ir negrožinio teksto požymius; atpažįsta amžiaus tarpsniui aktualius kūrinių žanrus; apibūdina veikėjus, aptaria ir vertina jų veiksmus, samprotauja apie jų santykius; aptaria įvykių seką ir svarbą, veiksmo laiką, vietą, jų kaitą; samprotauja apie įvykių priežastis ir pasekmes; argumentuodamas paaiškina tekste pavartotų vaizdingų žodžių ir frazių reikšmę ir paskirtį; siūlo tekstui alternatyvias raiškos priemones; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir pagrindinę mintį; apibūdina grožinio teksto nuotaiką; pateikia kelis argumentus, kaip iliustracijos padeda suprasti tekstą; kalbėdamas apie grožinius tekstus, tinkamai ir tiksliai vartoja mokymo(si) turinyje numatytas sąvokas.

VI SKYRIUS

BALTARUSIŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS NMPP
4 KLASĖJE UŽDUOTIS

26. Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduoties struktūra, pasiekimų sritys ir mokymo(si) turinys, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 15 priedo „Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“ 40.1.1 papunktyje.

27. Užduotis rengiama remiantis Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turiniu 1–4 klasėms ir pasiekimų lygių požymiais. Iš 4 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis mokymo(si) turinys:

27.1. Rašymas ir teksto kūrimas.

27.1.1. Tekstų tipai ir žanrai.

27.1.2. Mokomasi kurti įvairaus pobūdžio tekstus, paisant žanro reikalavimų, atsižvelgiant į adresatą ir komunikavimo situaciją: paveikslo [...], kūrybiniai bandymai (pvz., eilėraštis, dienoraštis, pasakojimas ir pan.).

27.2. Kalbos pažinimas.

27.2.1. Kalba kaip socialinis reiškiny.

27.3. Literatūros ir kultūros pažinimas.

27.3.1. Lyrikos analizė. Analizuojant lyrikos tekstą mokomasi [...] pagrindinę teksto mintį; atpažinti eilėraščio elementus: [...] rimą, ritmą, [...].

27.3.2. Literatūros žanrų atpažinimas. Mokomasi atpažinti skaitomo kūrinio žanrą.

28. Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduoties specifikacija.

28.1. Užduoties pobūdis	28.1.1. Klausomo teksto supratimas (5 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiamas vienas garso arba audiovizualinis įrašas, amžiaus tarpsnį atitinkantis tekstas bendrine sakybine kalba, kurio tema ir turinys artimas mokinių patirčiai. Garso įrašo trukmė – iki 3 min. Mokiniai klausosi įrašo bendrine sakybine kalba, perteikiama vieno kalbėtojo, analizuoja pranešimą; tikrinama, ar suprasta tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateikta informacija, tema, mintis, priežastis ir pasekmės ryšiai. 28.1.2. Skaitomo teksto supratimas (13 taškų). Mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami socialinį ir (ar) kultūrinį kontekstą apimantys, amžiaus tarpsnį atitinkantys grožiniai ir (ar) negrožiniai vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – 200–300 žodžių. Tekstai autentiški arba minimaliai adaptuoti trumpinant, redaguojant. Sudarant skaitymo užduotis, aprėpiami šie aspektai: 28.1.2.1. teksto esmės suvokimas; 28.1.2.2. teksto detalių išskyrimas ir aptarimas; 28.1.2.3. veikėjų ir (ar) objektų išskyrimas ir aptarimas; 28.1.2.4. teksto visumos aptarimas (tema, pagrindinė mintis, nuotaika); 28.1.2.5. teksto pobūdžio atpažinimas; 28.1.2.6. teksto kalbinės raiškos elementų suvokimas. 28.1.3. Teksto kūrimas (7 taškai). Teksto kūrimo užduotyje patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai, pavyzdžiui, temos supratimas, tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo. Rekomenduojama teksto komponavimo užduoties teksto apimtis – 50–
-------------------------	---

	100 žodžių. Teksto komponavimo užduotį patariama formuluoti kartu su įvestimi, pateikiant trumpą, aiškiai suformuluotą, nesunkiai įsivaizduojamą situaciją ir nurodant, kokio pobūdžio tekstą reikia sukomponuoti (aprašymą, pasakojimą, laišką, žinutę, skelbimą, kvietimą). Sudarant teksto komponavimo užduotį, aprėpiami šie aspektai: 28.1.3.1. teksto turinio komponavimas; 28.1.3.2. teksto struktūros išdėstymas; 28.1.3.3. kalbinės raiškos išpildymas; 28.1.3.4. raštingumas. 28.1.4. Klausimai gali būti pasirenkamojo arba trumpojo atsakymo. Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: pateiktų atsakymų pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo pateiktoje vizualizacijoje (paveiksle, brėžinyje, diagramoje, scheme, lentelėje). Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raidę, žodį, skaičių, kelis skaičius ir pan.).
28.2. Iš viso taškų	25 taškai.
28.3. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 36 proc., taikymas – 48 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 16 proc.
28.4. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
28.5. Trukmė	Rekomenduojama trukmė: I dalis. Klausomo teksto supratimas – 15 min. II dalis. Skaitomo teksto supratimas ir teksto kūrimas – 45 min. Iš viso 60 min.
28.6. Užduoties pateikimas	Pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
28.7. Priemonės	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės.
28.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

29. Šiame Apraše Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros kognityvinių gebėjimų sritis apibrėžia pasiekimų aprašymuose vartojamos sąvokos:

29.1. žinios ir supratimas – mokinys supranta, įvardija, apibūdina ir tinkamai vartoja kalbos struktūras, sąvokas, faktus, įvykius, dėsningumus, reiškinius ir procesus; įvardija tiesiogiai pasakytas mintis, remdamasis teksto visuma ir kontekstu;

29.2. taikymas – mokinys, taikydamas žinias, atsako į klausimus, atlieka užduotis, randa ir apibendrina tiesiogiai pateiktą informaciją, lygina, iliustruoja, daro išvadas apie faktus, įvykius, dėsningumus, objektus, reiškinius ir procesus, jų priežastis ir pasekmes įvairiuose žinomuose ir (ar) įprastuose kontekstuose; analizuodamas ir (ar) redaguodamas teksto kalbos taisyklingumą bei stilių, vartoja tinkamus žodžius, tinkamas gramatines formas ir konstrukcijas, laikosi rašybos ir skyrybos taisyklių, taiko kalbinės raiškos priemones; komponuodamas tekstą, siekia teksto rišlumo ir vientisumo, turinio struktūros ir raiškos dermės;

29.3. aukštesnieji mąstymo gebėjimai – mokinys įvertina pateiktus faktus, idėjas, nuomones ir nustato jų priežasties ir pasekmės ryšį, analizuoja ir interpretuoja informaciją, nustato ir pagrindžia

jos patikimumą, kelia klausimus ir atsako į juos, siedamas skirtingų šaltinių duomenis, argumentuotai reiškia savo požiūrį ir vertinimą, daro pagrįstas išvadas.

30. Trumpas Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros pasiekimų lygių apibūdinimas:

30.1. slenkstinis pasiekimų lygis – mokinys išskiria esminę informaciją, aiškiai pateiktą tiesioginę informaciją; įvardija kūrinio veikėjus, nurodo aiškiai tekste įvardytą veiksmo vietą ir laiką, nusako įvykių seką; įvardija teksto (grožinio ir negrožinio) temą;

30.2. patenkinamas pasiekimų lygis – mokinys randa tekste pateiktą tiesioginę ir aiškiai numanomą netiesioginę informaciją, skiria grožinį ir negrožinį tekstą; apibūdina veikėjus, aptaria jų veiksmus; nusako įvykių seką, atrinkdamas detales, būdingas įvykiui, reiškiniui; nurodo lengvai numanomą veiksmo vietą ir laiką; randa tekste lengvai suprantamus vaizdingus žodžius ir frazes, paaiškina jų reikšmę; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir aiškiai numanomą pagrindinę mintį; nusako kūrinio nuotaiką; jeigu reikia, susieja tekstą su iliustracijomis (piešiniais, nuotraukomis, schemomis ir kt.), paaiškina iliustracijomis perteiktą tiesioginę informaciją;

30.3. pagrindinis pasiekimų lygis – mokinys randa tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją, nusako esminius grožinio ir negrožinio teksto požymius; apibūdina teksto veikėjus, aptaria ir vertina jų veiksmus, samprotauja apie jų santykius; aptaria įvykių seką ir svarbą, veiksmo laiką, vietą, jų kaitą; randa tekste vaizdingus žodžius ir frazes, paaiškina jų reikšmę ir paskirtį; atpažįsta ir paaiškina netiesiogiai pasakytas mintis; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir pagrindinę mintį; apibūdina grožinio teksto nuotaiką; išsako įspūdžius ir nuomonę apie kūrinį; argumentuotai paaiškina, kas ir kodėl tekste jam padarė įspūdį, sudomino, nustebino, suglumino ir pan.; kalbėdamas apie grožinius tekstus, tinkamai vartoja mokymo(si) turinyje numatytas sąvokas;

30.4. aukštesnysis pasiekimų lygis – mokinys paaiškina tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją. Samprotauja apie grožinio ir negrožinio teksto požymius. Atpažįsta amžiaus tarpsniui aktualius kūrinių žanrus. Apibūdina veikėjus, aptaria ir vertina jų veiksmus, samprotauja apie jų santykius. Aptaria įvykių seką ir svarbą, veiksmo laiką, vietą, jų kaitą. Samprotauja apie įvykių priežastis ir pasekmes. Argumentuodamas paaiškina tekste pavartotų vaizdingų žodžių ir frazių reikšmę ir paskirtį. Siūlo tekstui alternatyvias raiškos priemones. Suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir pagrindinę mintį. Apibūdina grožinio teksto nuotaiką. Pateikia kelis argumentus, kaip iliustracijos padeda suprasti tekstą. Kalbėdamas apie grožinius tekstus, tinkamai ir tiksliai vartoja mokymo(si) turinyje numatytas sąvokas.

VII SKYRIUS

VOKIEČIŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS NMPP 4 KLASĖJE UŽDUOTIS

31. Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduoties struktūra, pasiekimų sritys ir mokymo(si) turinys, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 17 priedo „Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“ 3.1.1 papunktyje.

32. Užduotis rengiama remiantis Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turiniu 1–4 klasėms ir pasiekimų lygių požymiais. Iš 4 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis mokymo(si) turinys:

32.1. Rašymas ir teksto kūrimas.

32.1.1. Tekstų tipai ir žanrai.

32.1.2. Mokomasi kurti įvairaus pobūdžio tekstus, paisant žanro reikalavimų, atsižvelgiant į adresatą ir komunikavimo situaciją: paveikslo [...], kūrybiniai bandymai (pvz., eilėraštis, dienoraštis, pasakojimas ir pan.).

32.2. Kalbos pažinimas.

32.2.1. Kalba kaip socialinis reiškiny.

32.3. Literatūros ir kultūros pažinimas.

32.3.1. Lyrikos analizė. Analizuojant lyrikos tekstą mokomasi [...] pagrindinę teksto mintį; atpažinti eilėraščio elementus: [...] rimą, ritmą, [...].

32.3.2. Literatūros žanrų atpažinimas. Mokomasi atpažinti skaitomo kūrinio žanrą.

33. Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 4 klasėje užduoties specifikacija.

33.1. Užduoties pobūdis	33.1.1. Klausomo teksto supratimas (5 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiamas vienas garso arba audiovizualinis įrašas, amžiaus tarpsnį atitinkantis tekstas bendrine sakybine kalba, kurio tema ir turinys artimas mokinių patirčiai. Garso įrašo trukmė – iki 3 min. Mokiniai klausosi įrašo bendrine sakybine kalba, perteikiama vieno kalbėtojo, analizuoja pranešimą; tikrinama, ar suprasta tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateikta informacija, tema, mintis, priežasties ir pasekmės ryšiai. 33.1.2. Skaitomo teksto supratimas (13 taškų). Mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami socialinį ir (ar) kultūrinį kontekstą apimantys, amžiaus tarpsnį atitinkantys grožiniai ir (ar) negrožiniai vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – 200–300 žodžių. Tekstai autentiški arba minimaliai adaptuoti trumpinant, redaguojant. Sudarant skaitymo užduotis, aprėpiami šie aspektai: 33.1.2.1. teksto esmės suvokimas; 33.1.2.2. teksto detalių išskyrimas ir aptarimas; 33.1.2.3. veikėjų ir (ar) objektų išskyrimas ir aptarimas; 33.1.2.4. teksto visumos aptarimas (tema, pagrindinė mintis, nuotaika); 33.1.2.5. teksto pobūdžio atpažinimas; 33.1.2.6. teksto kalbinės raiškos elementų suvokimas. 33.1.3. Teksto kūrimas (7 taškai). Teksto kūrimo užduotyje patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai, pavyzdžiui, temos supratimas, tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo. Rekomenduojama teksto komponavimo užduoties teksto apimtis – 50–100 žodžių. Teksto komponavimo užduotį patariama formuluoti kartu su įvestimi, pateikiant trumpą, aiškiai suformuluotą, nesunkiai įsivaizduojamą situaciją ir nurodant, kokio pobūdžio tekstą reikia sukomponuoti (aprašymą, pasakojimą, laišką, žinutę, skelbimą, kvietimą). Sudarant teksto komponavimo užduotį, aprėpiami šie aspektai: 33.1.3.1. teksto turinio komponavimas; 33.1.3.2. teksto struktūros išdėstymas; 33.1.3.3. kalbinės raiškos išpildymas; 33.1.3.4. raštingumas. 33.1.4. Klausimai gali būti pasirenkamojo arba trumpojo atsakymo. Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: pateiktų atsakymų pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo pateiktoje vizualizacijoje (paveiksle, brėžinyje, diagramoje, schemoje, lentelėje). Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raidę, žodį, skaičių, kelis skaičius, ir pan.).
33.2. Iš viso taškų	25 taškai.
33.3. Taškų procentai pagal	Žinios ir supratimas – 36 proc., taikymas – 48 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 16 proc.

kognityvinių gebėjimų sritis	
33.4. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
33.5. Trukmė	Rekomenduojama trukmė: I dalis. Klausomo teksto supratimas – 15 min. II dalis. Skaitomo teksto supratimas ir teksto kūrimas – 45 min. Iš viso 60 min.
33.6. Užduoties pateikimas	Pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
33.7. Priemonės	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės.
33.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

34. Šiame Apraše Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros kognityvinių gebėjimų sritis apibrėžia pasiekimų aprašymuose vartojamos sąvokos:

34.1. žinios ir supratimas – mokinys supranta, įvardija, apibūdina ir tinkamai vartoja kalbos struktūras, sąvokas, faktus, įvykius, dėsningumus, reiškinius ir procesus; įvardija tiesiogiai pasakytas mintis, remdamasis teksto visuma ir kontekstu;

34.2. taikymas – mokinys, taikydamas žinias, atsako į klausimus, atlieka užduotis, randa ir apibendrina tiesiogiai pateiktą informaciją, lygina, iliustruoja, daro išvadas apie faktus, įvykius, dėsningumus, objektus, reiškinius ir procesus, jų priežastis ir pasekmes įvairiuose žinomuose ir (ar) įprastuose kontekstuose; analizuodamas ir (ar) redaguodamas teksto kalbos taisyklumą bei stilių, vartoja tinkamus žodžius, tinkamas gramatines formas ir konstrukcijas, laikosi rašybos ir skyrybos taisyklių, taiko kalbinės raiškos priemones; komponuodamas tekstą, siekia teksto rišlumo ir vientisumo, turinio struktūros ir raiškos dermės;

34.3. aukštesnieji mąstymo gebėjimai – mokinys įvertina pateiktus faktus, idėjas, nuomones ir nustato jų priežasties ir pasekmės ryšį, analizuoja ir interpretuoja informaciją, nustato ir pagrindžia jos patikimumą, kelia klausimus ir atsako į juos, siedamas skirtingų šaltinių duomenis, argumentuotai reiškia savo požiūrį ir vertinimą, daro pagrįstas išvadas.

35. Trumpas Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros pasiekimų lygių apibūdinimas:

35.1. slenkstinis pasiekimų lygis – mokinys išskiria esminę informaciją, aiškiai pateiktą tiesioginę informaciją; įvardija kūrinio veikėjus, nurodo aiškiai tekste įvardytą veiksmo vietą ir laiką, nusako įvykių seką; įvardija teksto (grožinio ir negrožinio) temą;

35.2. patenkinamas pasiekimų lygis – mokinys randa tekste pateiktą tiesioginę ir aiškiai numanomą netiesioginę informaciją, skiria grožinį ir negrožinį tekstą; apibūdina veikėjus, aptaria jų veiksmus; nusako įvykių seką, atrinkdamas detales, būdingas įvykiui, reiškiniui; nurodo lengvai numanomą veiksmo vietą ir laiką; randa tekste lengvai suprantamus vaizdingus žodžius ir frazes, paaiškina jų reikšmę; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir aiškiai numanomą pagrindinę mintį; nusako kūrinio nuotaiką; jeigu reikia, susieja tekstą su iliustracijomis (piešiniais, nuotraukomis, schemomis ir kt.), paaiškina iliustracijomis perteiktą tiesioginę informaciją;

35.3. pagrindinis pasiekimų lygis – mokinys randa tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją, nusako esminius grožinio ir negrožinio teksto požymius; apibūdina teksto veikėjus, aptaria ir vertina jų veiksmus, samprotauja apie jų santykius; aptaria įvykių seką ir svarbą, veiksmo laiką, vietą, jų kaitą; randa tekste vaizdingus žodžius ir frazes, paaiškina jų reikšmę ir paskirtį; atpažįsta ir paaiškina netiesiogiai pasakytas mintis; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir pagrindinę mintį; apibūdina grožinio teksto nuotaiką; išsako įspūdžius ir nuomonę apie kūrinį;

argumentuotai paaiškina, kas ir kodėl tekste jam padarė įspūdį, sudomino, nustebino, suglumino ir pan.; kalbėdamas apie grožinius tekstus, tinkamai vartoja mokymo(si) turinyje numatytas sąvokas;

35.4. aukštesnysis pasiekimų lygis – mokinys paaiškina tekste tiesiogiai ir netiesiogiai pateiktą informaciją; samprotauja apie grožinio ir negrožinio teksto požymius; atpažįsta amžiaus tarpsniui aktualius kūrinių žanrus; apibūdina veikėjus, aptaria ir vertina jų veiksmus, samprotauja apie jų santykius; aptaria įvykių seką ir svarbą, veiksmo laiką, vietą, jų kaitą; samprotauja apie įvykių priežastis ir pasekmes; argumentuodamas paaiškina tekste pavartotų vaizdingų žodžių ir frazių reikšmę ir paskirtį; siūlo tekstui alternatyvias raiškos priemones; suformuluoja teksto (grožinio ir negrožinio) temą ir pagrindinę mintį; apibūdina grožinio teksto nuotaiką; pateikia kelis argumentus, kaip iliustracijos padeda suprasti tekstą; kalbėdamas apie grožinius tekstus, tinkamai ir tikslingai vartoja mokymo(si) turinyje numatytas sąvokas.

VIII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. Nacionalinės švietimo agentūros informacinėje testavimo sistemoje BETA (prisijungimo adresas <https://beta.etestavimas.lt/>) ir švietimo portalą Emokykla (prisijungimo adresas <https://emokykla.lt/>) užduočių banke skelbiami NMPP užduočių pavyzdžiai.

PATVIRTINTA
Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2024 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. VK-971
(Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2025 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. VK-1115
redakcija)

KALBŲ NACIONALINIŲ MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIMŲ 8 KLASĖJE UŽDUOČIŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kalbų nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP) 8 klasėje užduočių aprašas (toliau – Aprašas) nustato lietuvių kalbos ir literatūros NMPP, lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP, rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP, baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP, vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduočių specifiką ir pobūdį, taškų sumą ir jų paskirstymą pagal pasiekimų lygius, trukmę, užduoties pateikimą, priemones ir atliktų užduočių vertinimą.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), vartojamas sąvokas.

3. NMPP vykdomas pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintą tvarkaraštį.

4. Lietuvių kalbos ir literatūros NMPP, lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP, rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP, baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP, vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP užduočių struktūra, pasiekimų sritys ir mokymo(si) turinys, užduoties taškų procentai nustatyti dalyko bendrosios programos skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

5. Kalbų NMPP 8 klasėje vertinamos mokinių įgytos kompetencijos. Kompetencijos – asmens ugdymo(si) pagal bendrąsias programas rezultatai, rodantys nuosekliai įgyjamą dvasinę, kognityvinę ir fizinę brandą. Jos suprantamos kaip gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma. Dalykų bendrosiose programose siektini ugdymo rezultatai aprašyti kaip mokinių kompetencijų ugdymo pasiekimai. Pasiekimų sritys ir pasiekimai bendrosiose programose išskirti, vadovaujantis bendrųjų programų 1 priedu „Kompetencijų raidos aprašas“. Pasiekimai siejami su išskirtais kompetencijų sandais ir jų raiška. Kompetencijos ugdomos visų bendrųjų programų mokymo(si) turiniu.

6. Šiame Apraše lietuvių kalbos ir literatūros, lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros kognityvinių gebėjimų sritis apibrėžia pasiekimų aprašymuose vartojamos sąvokos:

6.1. žinios ir supratimas – mokinyssupranta, įvardija, apibūdina ir tinkamai vartoja kalbos struktūras, sąvokas, faktus, įvykius, dėsningumus, reiškinius ir procesus; apibūdina kalbinės raiškos priemonių funkcijas; įvardija tiesiogiai pasakytas mintis, remdamasis teksto visuma ir kontekstu;

6.2. taikymas – kai mokinyss randa tekste tiesiogiai pasakytą informaciją, daro tiesiogines išvadas; taiko gramatikos ir skyrybos taisykles, literatūros teorijos ir stilistikos žinias;

6.3. aukštesnieji mąstymo gebėjimai – daro teksto visumą apibendrinančias išvadas, analizuoja tekstą raiškos požiūriu; atrenka, sistemina, apibendrina ir tinkamai pateikia informaciją; vertina skaitomą tekstą nurodytais aspektais.

7. Trumpas lietuvių kalbos ir literatūros, lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros, vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros pasiekimų lygių apibūdinimas:

7.1. slenkstinis pasiekimų lygis – mokinys, naudodamasis netiesiogine pagalba, skiria tiesiogiai pateiktą esminę ir neesminę informaciją, įvardija ryškiausius veikėjų charakterio bruožus, tiesiogiai išreikštas vertybes, skiria autorių ir pasakotoją, įvardija esminius grožinio ir negrožinio teksto požymius, skiria prozos, poezijos, dramos, tautosakos kūrinius, atpažįsta dalį mokymo(si) turinyje nurodytų žanrų, fragmentiškai taiko pagrindines rašybos, skyrybos, gramatikos taisykles;

7.2. patenkinamas pasiekimų lygis – mokinys randa aiškiai pateiktą informaciją: pagrindinius kūrinio veikėjus, svarbias detales, faktus; nurodo teksto temą; supranta nuomones; skiria teksto tipus (jei klausimas su pasirenkamaisiais atsakymais); susieja kalbinės raiškos priemones su pateiktais pavyzdžiais; taiko pagrindines rašybos, skyrybos, gramatikos taisykles;

7.3. pagrindinis pasiekimų lygis – mokinys tekste randa aiškiai neišvardytą informaciją, ją susieja, apibendrina, daro tiesiogines išvadas; atskiria esminius ir antraeilinius dalykus, nusako teksto detales, faktus, temą, tikslą, vertybes, formuluoja pagrindinę mintį; supranta tiesiogiai reiškiamus požiūrius, nuomones; randa kalbos meninės raiškos priemones; taiko rašybos, skyrybos, gramatikos taisykles;

7.4. aukštesnysis pasiekimų lygis – mokinys randa ir sieja visą informaciją ir detales, interpretuoja įvykius ir veikėjų veiksmus, nurodydamas priežastis, problemą; apibendrina kelių šaltinių informaciją; suvokia tiesiogiai ir netiesiogiai reiškiamas nuomones, požiūrius ir juos vertina; skiria literatūros rūšis nuo žanrų, žino literatūros rūšių ypatumus, tekstų tipus; paaiškina kalbos meninės raiškos priemonių prasmę ir supranta jų pasirinkimo motyvus.

II SKYRIUS

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS NMPP 8 KLASĖJE UŽDUOTIS

8. Lietuvių kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 13 priedo „Lietuvių kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

9. Užduotis rengiama remiantis Lietuvių kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turiniu 7–8 klasėms ir pasiekimų lygių požymiais, o iš 8 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis mokymo(si) turinys:

9.1. Rašymas ir teksto kūrimas.

9.1.1. Teksto pobūdis, žanrai ir struktūra. [...] Mokiniai mokosi kurti pastraipas, taikydami įvairius modelius: priežasties – pasekmės, teiginio – pavyzdžio, problemos – sprendimo. [...] Mokomasi sieti sakinius grandininio ir paralelinio būdais, vartoti siejimo priemones: jungtukus, dalelytes, įvardžius,rieveiksmius, įterpinius. [...]

9.2. Kalbos pažinimas.

9.2.1. Morfologija, rašyba ir kirčiavimas.

9.2.1.1. Prieveiksmis.

9.2.1.2. Jungtukas. [...] gilinamas supratimas apie jungtukų skyrius: sujungiamieji ir prijungiamieji jungtukai. Mokomasi vartoti sinoniminiuos jungtukus.

9.2.1.3. Dalelytė, jaustukas, ištiktukas.

9.2.2. Sintaksė ir skyryba.

9.2.2.1. Sakinys. [...] Susipažįstama su vientisinių sakinių rūšimis: išplėstiniai ir neišplėstiniai, asmeniniai ir beasmeniniai, nepilnieji sakiniai. [...]

9.2.2.2. Sakinio dalys. [...] Susipažįstama su sakinio dalių nustatymo būdais (formalusis ir

semantinis sakinio nagrinėjimo aspektas), mokomasi savarankiškai atpažinti sudėtingesnės raiškos sakinio dalis (pvz., sakinio dalis, išreikšta frazeologizmais). Aiškinamasi, kas yra sakinio dalių variantiškumas. Aiškinamasi apie sakinio ir kalbos dalių santykius, kad viena sakinio dalis gali būti reiškia įvairiomis kalbos dalimis (pvz., veiksny s daiktavardžiu, įvardžiu ir kt.) ir atvirkščiai – įvairios kalbos dalys gali būti ta pačia sakinio dalimi (daiktavardis, įvardis ir kt. – veiksnium). Susipažįstama su aiškinamosiomis sakinio dalimis, jų požymiais ir intonacija. Mokomasi rasti, apibūdinti aiškinamąsias sakinio dalis su įvairiais jungiamaisiais žodžiais, mokomasi jų skyrybos. Mokomasi aiškinamųjų sakinio dalių be jungiamojo žodžio skyrybos. Susipažįstama su daugianarėmis aiškinamosiomis sakinio dalimis ir jų skyryba. Mokomasi skirti lyginamuosius posakius. Aptariami žodžiai ir posakiai, klausimais nesusiję su sakiniu. [...] Aptariami įterpiniai. Analizuojama įterpinių reikšmė ir tinkamas jų vartojimas. Įtvirtinami dažniausiai įterpiniais einantys žodžiai ir žodžių junginiai. Mokomasi ir įtvirtinama įterpinių skyryba.

9.3. Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas.

9.3.1. Avangardo meno ir literatūros kūriniai.

10. Lietuvių kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduoties specifikacija.

10.1. Užduoties pobūdis	Užduotį sudaro skaitymo, teksto supratimo ir literatūros bei kultūros pažinimo, rašymo ir teksto kūrimo, kalbos pažinimo pasirenkamojo ir trumpo atsakymo klausimai. 10.1.1. Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas (20 taškų). Mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Parenkami į bendrųjų programų 13 priedą „Lietuvių kalbos ir literatūros bendroji programa“ neįtraukti tekstai ar jų ištraukos. Pateikiami vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – iki 700 žodžių. 10.1.2. Rašymas ir teksto kūrimas (10 taškų). Mokiniai atlieka teksto komponavimo užduotį (teksto rašyti nereikia). Ja patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai, pvz., temos supratimas ir interpretavimas, tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo. 10.1.3. Kalbos pažinimas (10 taškų). 10.1.4. Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: atsakymo pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo vizualizacijoje (paveiksle, scheme, lentelėje) ir pan.; taip pat klausimai, kuriuose reikia įrašyti atsakymą (raidę, skaičių ir pan.).
10.2. Tikrinamos gebėjimų grupės	10.2.1. Skaitymas, teksto supratimas ir literatūros bei kultūros pažinimas: 10.2.1.1. nurodyti teksto temą, tikslą, problemą, vertybes, suformuluoti pagrindinę mintį; 10.2.1.2. tekste rasti detales, faktus, atskirti esminius ir antraeilinius dalykus, palyginti ir (ar) apibendrinti kelių šaltinių informaciją; 10.2.1.3. skirti faktą ir nuomonę, suprasti tekste reiškiamas nuomones, autoriaus poziciją (požiūrį), gebėti tai vertinti; 10.2.1.4. skirti grožinio kūrinio pasakotoją ir veikėją; apibūdinti veikėjus, suvokti grožinio kūrinio pasakotojo ir veikėjo tiesiogiai ir netiesiogiai reiškiamus požiūrius; 10.2.1.5. skirti literatūros rūšis nuo žanrų, žinoti literatūros rūšių ypatumus, tekste atpažinti kalbinės raiškos priemones ir gebėti paaiškinti jų paskirtį, prasmę. 10.2.2. Rašymas ir teksto kūrimas: 10.2.2.1. komponuoti tekstą, kurio įžanga susijusi su dėstymu, dėstymas – su pabaiga, pabaiga apibendrina visą tekstą ir susijusi su įžanga;

	10.2.2.2. komponuoti įtikinamojo pobūdžio tekstus, pasirenkant tinkamas leksines ir gramatines priemones; 10.2.2.3. tinkamai susieti tekstą ir iliustracinę medžiagą; 10.2.2.4. tobulinti tekstą turinio, kalbinės raiškos ir taisyklingumo aspektais, siekiant tikslumo, aiškumo, glaustumo, vaizdingumo; 10.2.2.5. taikyti išmoktas rašybos, skyrybos, gramatikos taisykles. 10.2.3. Kalbos pažinimas: 10.2.3.1. taisyklingai vartoti ir rašyti išmoktas kalbos dalis; 10.2.3.2. atpažinti ir taisyti neteiktinas svetimybės; 10.2.3.3. sudarant žodžius, vartoti tinkamas darybos priemones ir būdus; 10.2.3.4. tinkamai vartoti įvairias sintaksines konstrukcijas (pvz., žodžius ir posakius, klausimais nesusijusius su sakiniu).
10.3. Iš viso taškų	40 taškų.
10.4. Trukmė	90 min.
10.5. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 35 proc., taikymas – 50 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
10.6. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
10.7. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
10.8. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris. Reikalavimai kompiuteriui nustatyti NMPP vykdymo instrukcijoje.
10.9. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

III SKYRIUS

LENKŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS NMPP 8 KLASĖJE UŽDUOTIS

11. Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 4 priedo „Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

12. Užduotis rengiama remiantis Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turiniu ir pasiekimų lygių požymiais 5–7 klasėms, o iš 8 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis mokymo(si) turinys:

12.1. Rašymas ir teksto kūrimas.
12.1.1. Tekstų žanrų tipai. Mokomasi kurti įvairaus pobūdžio tekstus, paisant žanro reikalavimų: [...] anotaciją, recenziją, gyvenimo aprašymą [...].
12.2. Kalbos pažinimas.
12.2.1. Leksika ir žodžių daryba. Frazeologizmai skiriami pagal sintaksinę struktūrą (lenk. wyrażenia, zwroty, porównania i frazy) [...].
12.2.2. Sintaksė ir skyryba. Sudėtiniai sakiniai. Mokomasi atpažinti ir aptarti įvairių rūšių sudėtinius sujungiamuosius ir prijungiamuosius sakinius, jų jungimo būdus, mokomasi

taisyklingos jų skyrybos. Mokomasi taisyklingai vartoti jungtukus ir atpažinti jų stilistinius atspalvius. Mokomasi taisyklingo kablelio, brūkšnio, kabliataškio, skliaustelių vartojimo.

12.3. Literatūros ir kultūros pažinimas.

12.3.1. Grožinio teksto analizė, interpretacija, vertinimas ir kontekstai. Literatūros žanrų atpažinimas. Mokomasi atpažinti skaityto kūrinio žanrą – [...] parabolė, reportažas [...] – ir nurodyti jų ypatybes.

13. Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduoties specifikacija.

13.1. Užduoties pobūdis	Užduotį sudaro trys dalys. Kiekvienoje iš jų pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai. 13.1.1. Klausomo teksto supratimas (8 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiami vienas ar keli garso arba audiovizualiniai įrašai, kuriuose bendrine kalba kalbama įvairiomis Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turinio srities „Literatūros ir kultūros pažinimas“ 7–8 klasėje temomis. Bendra garso įrašų trukmė – iki 5–6 min. Mokiniai klausosi įrašų bendrine sakytine kalba, perteikiama įvairių kalbėtojų ir (ar) skirtingomis intonacijomis, analizuoja ir interpretuoja pranešimus (pavyzdžiui, tikrinama, ar suprasta pagrindinė informacija ir (ar) mintis, nuomonė, ar detalai suprastas tekstas), kelia hipotezę, formuluoja pagrindinę mintį. 13.1.2. Skaitomo teksto supratimas (16 taškų). Mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami įvairių socialinį ir kultūrinį kontekstą apimantys grožiniai ir (arba) negrožiniai vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – iki 700 žodžių. Mokiniai skaito tekstus, analizuoja, interpretuoja, vertina, daro išvadas. Randa, grupuoja, lygina ir apibendrina tekste tiesiogiai pateiktą informaciją ir išreikštus požiūrius. Randa ir paaiškina tekste netiesiogiai išreikštą informaciją ir mintis. Sieja, palygina ir apibendrina skirtingos raiškos informacijos fragmentus. Taip pat sieja ir lygina tekste esančią informaciją su žiniomis iš įvairių šaltinių. Lygina tekstą su kitais tekštais nurodytais aspektais. Skiria literatūros rūšis nuo žanrų, žino literatūros rūšių ypatumus, tekste atpažįsta kalbinės raiškos priemones ir geba paaiškinti jų paskirtį, prasmę. 13.1.3. Teksto kūrimas (16 taškų). Teksto kūrimo dalyje pateikiamos užduotys, kuriomis patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai (pavyzdžiui, teksto žanro atpažinimas; tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo; kalbos raiškos pritaikymas prie komunikacinės situacijos; gramatikos, rašybos ir skyrybos taisyklių taikymas). 13.1.4. Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: atsakymo pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo vizualizacijoje (paveiksle, schemoje, lentelėje) ir pan. Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raidę, žodį, skaičių ir pan.).
13.2. Iš viso taškų	40 taškų.
13.3. Trukmė	90 min.

13.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 35 proc., taikymas – 50 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
13.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
13.6. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
13.7. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės. Reikalavimai kompiuteriui nustatyti NMPP vykdymo instrukcijoje.
13.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

IV SKYRIUS

RUSŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS NMPP 8 KLASĖJE UŽDUOTIS

14. Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 16 priedo „Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

15. Užduotis rengiama remiantis Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turiniu ir pasiekimų lygių požymiais 5–7 klasėms, o iš 8 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis mokymo(si) turinys:

15.1. Rašymas ir teksto kūrimas.
15.1.1. Tekstų žanrų tipai. Mokomasi kurti įvairaus pobūdžio tekstus, paisant žanro reikalavimų: [...] anotaciją, recenziją, gyvenimo aprašymą (CV).
15.2. Kalbos pažinimas.
15.2.1. Leksika ir žodžių daryba. Supažindinama su sąvokomis: archaizmai, pasenusi leksika. Frazeologizmai skiriami pagal sintaksinę struktūrą, mokomasi kaupti ir tinkamai vartoti naujus frazeologizmus.
15.2.2. Sintaksė ir skyryba. Įterpiniai. Mokomasi rasti sakinyje įterpinį, mokomasi taisyklingos jų skyrybos.
Išskirtinės sakinio dalys. Mokomasi rasti jas sakinyje, teisingai vartoti, mokomasi taisyklingos jų skyrybos.
15.2.3. Sudėtiniai sakiniai. Mokomasi atpažinti ir aptarti įvairių rūšių sudėtinius sujungiamuosius ir prijungiamuosius sakinius, jų jungimo būdus, mokomasi taisyklingos jų skyrybos. Mokomasi taisyklingai vartoti jungtukus ir atpažinti jų stilistinius atspalvius. Mokomasi taisyklingo kablelio, brūkšnio, kabliataškio, skliaustelių vartojimo.
15.3. Literatūros ir kultūros pažinimas.
15.3.1. Grožinio teksto analizė, interpretacija, vertinimas ir kontekstai.
15.3.2. Literatūros žanrų atpažinimas. Mokomasi atpažinti skaityto kūrinio žanrą – [...] parabolė, reportažas [...] – ir nurodyti jų ypatybes. Mokomasi atpažinti meninius neologizmus, ekspresyviąją leksiką, mokomasi atpažinti jas tekste ir nusakyti jų funkcijas.

16. Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduoties specifikacija.

16.1. Užduoties pobūdis	Užduotį sudaro trys dalys. Kiekvienoje iš jų pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai.
-------------------------	---

	16.1.1. Klausomo teksto supratimas (8 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiami vienas ar keli garso arba audiovizualiniai įrašai, kuriuose bendrine kalba kalbama įvairiomis Rusų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turinio srities „Literatūros ir kultūros pažinimas“ 7–8 klasės temomis. Bendra garso įrašų trukmė – iki 5–6 min. Mokiniai klausosi įrašų bendrine sakytine kalba, perteikiama įvairių kalbėtojų ir (ar) skirtingomis intonacijomis, analizuoja ir interpretuoja pranešimus (pavyzdžiui, tikrinama, ar suprasta pagrindinė informacija ir (ar) mintis, nuomonė, ar detalai suprastas tekstas), kelia hipotezę, formuluoja pagrindinę mintį. 16.1.2. Skaitomo teksto supratimas (16 taškų). Mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami įvairių socialinį ir kultūrinį kontekstą apimantys grožiniai ir (arba) negrožiniai vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – iki 700 žodžių. Mokiniai skaito tekstus, analizuoja, interpretuoja, vertina, daro išvadas. Randa, grupuoja, lygina ir apibendrina tekste tiesiogiai pateiktą informaciją ir išreikštus požiūrius. Randa ir paaiškina tekste netiesiogiai išreikštą informaciją ir mintis. Sieja, palygina ir apibendrina skirtingos raiškos informacijos fragmentus. Taip pat sieja ir lygina tekste esančią informaciją su žiniomis iš įvairių šaltinių. Lygina tekstą su kitais tekštais nurodytais aspektais. Skiria literatūros rūšis nuo žanrų, žino literatūros rūšių ypatumus, tekste atpažįsta kalbinės raiškos priemones ir geba paaiškinti jų paskirtį, prasmę. 16.1.3. Teksto kūrimas (16 taškų). Teksto kūrimo dalyje pateikiamos užduotys, kuriomis patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai (pavyzdžiui, teksto žanro atpažinimas; tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo; kalbos raiškos pritaikymas prie komunikacinės situacijos; gramatikos, rašybos ir skyrybos taisyklių taikymas). 16.1.4. Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: atsakymo pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo vizualizacijoje (paveiksle, schemoje, lentelėje) ir pan. Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raidę, žodį, skaičių ir pan.).
16.2. Iš viso taškų	40 taškų.
16.3. Trukmė	90 min.
16.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 35 proc., taikymas – 50 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
16.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
16.6. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
16.7. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės. Reikalavimai kompiuteriui nustatyti NMPP vykdymo instrukcijoje.

16.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje.
---	---

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

V SKYRIUS

BALTARUSIŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS NMPP 8 KLASĖJE UŽDUOTIS

17. Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 15 priedo „Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

18. Užduotis rengiama remiantis Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turiniu ir pasiekimų lygių požymiais 5–7 klasėms, o iš 8 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis mokymo(si) turinys:

18.1. Rašymas ir teksto kūrimas.	
18.1.1. Tekstų žanrų tipai. Mokomasi kurti įvairaus pobūdžio tekstus, paisant žanro reikalavimų: [...] anotaciją, recenziją, gyvenimo aprašymą (CV) [...].	
18.2. Kalbos pažinimas.	
18.2.1. Leksika ir žodžių daryba. Supažindinama su sąvoka „hiperonimai“ (baltar. „слова з абагульняльным значэннем“). Mokomasi paaiškinti jų stilistinę funkciją, pateikti pavyzdžių, vartoti kalbinėje veikloje. Frazeologizmai skiriami pagal sintaksinę struktūrą.	
18.2.2. Sintaksė ir skyryba. Vienarūšės sakinio dalys. Mokomasi rasti ir nurodyti vienerūšės sakinio dalis, vartoti jungtukus, skyrybos ženklus. Mokomasi sakinių su apibendrinamaisiais žodžiais skyrybos. Įterpiniai. Aptariami žodžiai ir posakiai, klausimais nesusiję su sakiniu. Aptariami įterpiniai. Mokomasi ir įtvirtinama įterpinių skyryba. Aiškinamosios sakinio dalys. Mokomasi rasti, apibūdinti aiškinamąsias sakinio dalis su įvairiais jungiamaisiais žodžiais, mokomasi jų skyrybos. Mokomasi aiškinamųjų sakinio dalių be jungiamojo žodžio skyrybos. Susipažinama su daugianarėmis aiškinamosiomis sakinio dalimis ir jų skyryba. Lyginamieji posakiai. Mokomasi skirti lyginamuosius posakius. Mokomasi jų skyrybos.	
18.3. Literatūros ir kultūros pažinimas.	
18.3.1. Grožinio teksto analizė, interpretacija, vertinimas ir kontekstai. Literatūros žanrų atpažinimas. Mokomasi atpažinti skaityto kūrinio žanrą – [...] parabolė, reportažas [...] – ir nurodyti jų ypatybes. Grožinio teksto interpretavimas ir vertinimas. Mokomasi interpretuoti ir vertinti grožinį tekstą: [...] interpretuoti literatūros kūrinius taikant būtinąjį kontekstą, pvz., biografinį, istorinį, kultūrinį, filosofinį, socialinį; palyginti panašios tematikos tekstus.	

19. Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduoties specifikacija.

19.1. Užduoties pobūdis	Užduotį sudaro trys dalys. Kiekvienoje iš jų pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai. 19.1.1. Klausomo teksto supratimas (8 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiami vienas ar keli garso arba audiovizualiniai įrašai, kuriuose bendrine kalba kalbama įvairiomis Baltarusių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turinio srities „Literatūros ir kultūros pažinimas“ 7–8 klasės temomis. Bendra garso įrašų trukmė – iki 5–6 min. Mokiniai klausosi įrašų bendrine sakytine kalba, perteikiama įvairių kalbėtojų ir (ar) skirtingomis intonacijomis, analizuoja ir interpretuoja pranešimus (pavyzdžiui, tikrinama, ar suprata pagrindinė informacija ir (ar) mintis,
-------------------------	---

	nuomonė, ar detaliai suprstas tekstas), kelia hipotezę, formuluoja pagrindinę mintį. 19.1.2. Skaitomo teksto supratimas (16 taškų). Mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami įvairių socialinį ir kultūrinį kontekstą apimantys grožiniai ir (arba) negrožiniai vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – iki 700 žodžių. Mokiniai skaito tekstus, analizuoja, interpretuoja, vertina, daro išvadas. Randa, grupuoja, lygina ir apibendrina tekste tiesiogiai pateiktą informaciją ir išreikštus požiūrius. Randa ir paaiškina tekste netiesiogiai išreikštą informaciją ir mintis. Sieja, palygina ir apibendrina skirtingos raiškos informacijos fragmentus. Taip pat sieja ir lygina tekste esančią informaciją su žiniomis iš įvairių šaltinių. Lygina tekstą su kitais teksta nurodytais aspektais. Skiria literatūros rūšis nuo žanrų, žino literatūros rūšių ypatumus, tekste atpažįsta kalbinės raiškos priemones ir geba paaiškinti jų paskirtį, prasmę. 19.1.3. Teksto kūrimas (16 taškų). Teksto kūrimo dalyje pateikiamos užduotys, kuriomis patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai (pavyzdžiui, teksto žanro atpažinimas; tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo; kalbos raiškos pritaikymas prie komunikacinės situacijos; gramatikos, rašybos ir skyrybos taisyklių taikymas). 19.1.4. Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: atsakymo pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo vizualizacijoje (paveiksle, scheme, lentelėje) ir pan. Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raidę, žodį, skaičių ir pan.).
19.2. Iš viso taškų	40 taškų.
19.3. Trukmė	90 min.
19.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 35 proc., taikymas – 50 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
19.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
19.6. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
19.7. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės. Reikalavimai kompiuteriui nustatyti NMPP vykdymo instrukcijoje.
19.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

VI SKYRIUS

VOKIEČIŲ TAUTINĖS MAŽUMOS GIMTOSIOS KALBOS IR LITERATŪROS NMPP 8 KLASĖJE UŽDUOTIS

20. Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 17 priedo „Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

21. Užduotis rengiama remiantis Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turiniu ir pasiekimų lygių požymiais 5–7 klasėms, o iš 8 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis mokymo(si) turinys:

21.1. Rašymas ir teksto kūrimas.
21.1.1. Tekstų žanrų tipai. Mokomasi kurti įvairaus pobūdžio tekstus, paisant žanro reikalavimų: [...] anotaciją, recenziją, gyvenimo aprašymą (CV) [...].
21.2. Kalbos pažinimas.
21.2.1. Leksika ir žodžių daryba. Supažindinama su sąvoka „hiperonimai“. Mokomasi paaiškinti jų stilistinę funkciją, pateikti pavyzdžių, vartoti kalbinėje veikloje. Frazeologizmai skiriami pagal sintaksinę struktūrą.
21.2.2. Sintaksė ir skyryba. Sudėtiniai sakiniai. Mokomasi atpažinti ir aptarti įvairių rūšių sudėtinius sujungiamuosius ir prijungiamuosius sakinius, jų jungimo būdus, taisyklingos jų skyrybos. Mokomasi taisyklingai vartoti jungtukus ir atpažinti jų stilistinius atspalvius, taisyklingai rašyti kablelį, brūkšnį kabliataškį, skliaustelius.
21.3. Literatūros ir kultūros pažinimas.
21.3.1. Grožinio teksto analizė, interpretacija, vertinimas ir kontekstai. Literatūros žanrų atpažinimas. Mokomasi atpažinti skaityto kūrinio žanrą – [...] parabolė, reportažas [...] – ir nurodyti jų ypatybes. Grožinio teksto interpretavimas ir vertinimas. Mokomasi interpretuoti ir vertinti grožinį tekstą: [...] interpretuoti literatūros kūrinius taikant būtinąjį kontekstą, pvz., biografinį, istorinį, kultūrinį, filosofinį, socialinį; palyginti panašios tematikos tekstus.

22. Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros NMPP 8 klasėje užduoties specifikacija.

22.1. Užduoties pobūdis	Užduotį sudaro trys dalys. Kiekvienoje iš jų pateikiami pasirenkamojo ar trumpojo atsakymo klausimai. 22.1.1. Klausomo teksto supratimas (8 taškai). Klausomo teksto supratimo dalyje pateikiami vienas ar keli garso arba audiovizualiniai įrašai, kuriuose bendrine kalba kalbama įvairiomis Vokiečių tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos mokymo(si) turinio srities „Literatūros ir kultūros pažinimas“ 7–8 klasės temomis. Bendra garso įrašų trukmė – iki 5–6 min. Mokiniai klausosi įrašų bendrine sakytine kalba, perteikiama įvairių kalbėtojų ir (ar) skirtingomis intonacijomis, analizuoja ir interpretuoja pranešimus (pavyzdžiui, tikrinama, ar suprasta pagrindinė informacija ir (ar) mintis, nuomonė, ar detalai suprastas tekstas), kelia hipotezę, formuluoja pagrindinę mintį. 22.1.2. Skaitomo teksto supratimas (16 taškų). Mokiniai skaito tekstą (-us) ir atlieka nurodytas užduotis. Pateikiami įvairių socialinį ir kultūrinį kontekstą apimantys grožiniai ir (arba) negrožiniai vienas ar daugiau tekstų (gali būti su neverbaliniais papildiniais), kurių bendra apimtis – iki 700 žodžių. Mokiniai skaito tekstus, analizuoja, interpretuoja, vertina, daro išvadas. Randa, grupuoja, lygina ir apibendrina tekste tiesiogiai pateiktą informaciją ir išreikštus požiūrius. Randa ir paaiškina tekste netiesiogiai išreikštą informaciją ir mintis. Sieja, palygina ir apibendrina skirtingos raiškos
-------------------------	---

	informacijos fragmentus. Taip pat sieja ir lygina tekste esančią informaciją su žiniomis iš įvairių šaltinių. Lygina tekstą su kitais tekštais nurodytais aspektais. Skiria literatūros rūšis nuo žanrų, žino literatūros rūšių ypatumus, tekste atpažįsta kalbinėsraiškos priemones ir geba paaiškinti jų paskirtį, prasmę. 22.1.3. Teksto kūrimas (16 taškų). Teksto kūrimo dalyje pateikiamos užduotys, kuriomis patikrinami teksto komponavimo ir redagavimo gebėjimai (pavyzdžiui, teksto žanro atpažinimas; tinkamas kalbos priemonių vartojimas, siekiant teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo; kalbos raiškos pritaikymas prie komunikacinės situacijos; gramatikos, rašybos ir skyrybos taisyklių taikymas). 22.1.4. Pasirenkamojo atsakymo klausimai gali būti: atsakymo pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo vizualizacijoje (paveiksle, schemoje, lentelėje) ir pan. Trumpojo atsakymo klausimuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti atsakymą (raidę, žodį, skaičių ir pan.).
22.2. Iš viso taškų	40 taškų.
22.3. Trukmė	90 min.
22.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 35 proc., taikymas – 50 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
22.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
22.6. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.
22.7. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris, ausinės. Reikalavimai kompiuteriui nustatyti NMPP vykdymo instrukcijoje.
22.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Nacionalinės švietimo agentūros informacinėje testavimo sistemoje BETA (prisijungimo adresas <https://beta.etestavimas.lt/>) ir švietimo portalo Emokykla (prisijungimo adresas <https://emokykla.lt/>) užduočių banke skelbiami NMPP užduočių pavyzdžiai.

PATVIRTINTA
Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2024 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. VK-971
(Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2025 m. spalio 31 d. įsakymo Nr. VK-1115
redakcija)

MATEMATIKOS NACIONALINIO MOKINIŲ PASIEKIMŲ PATIKRINIMO 8 KLASĖJE UŽDUOTIES APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Matematikos nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (toliau – NMPP) 8 klasėje užduoties aprašas (toliau – Aprašas) nustato matematikos NMPP 8 klasėje užduočių specifiką ir pobūdį, taškų sumą ir jų paskirstymą pagal pasiekimų lygius, trukmę, užduoties pateikimą, priemones ir atliktų užduočių vertinimą.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), vartojamas sąvokas.

3. Matematikos NMPP vykdomas pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintą tvarkaraštį.

4. Matematikos NMPP užduočių struktūra, pasiekimų sritys ir mokymo(si) turinys, užduoties taškų procentai nustatyti dalyko bendrosios programos skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

5. NMPP vertinamos mokinių įgytos kompetencijos pagrindinio ugdymo pirmojoje dalyje. Kompetencijos – asmens ugdymo(si) pagal bendrąsias programas rezultatai, rodantys nuosekliai įgyjamą dvasinę, kognityvinę ir fizinę brandą. Jos suprantamos kaip gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma. Dalykų bendrosiose programose siektini ugdymo rezultatai aprašyti kaip mokinių kompetencijų ugdymo pasiekimai. Pasiekimų sritys ir pasiekimai bendrosiose programose išskirti, vadovaujantis bendrųjų programų 1 priedu „Kompetencijų raidos aprašas“. Pasiekimai siejami su išskirtais kompetencijų sandais ir jų raiška. Kompetencijos ugdomos visų bendrųjų programų mokymo(si) turiniu.

6. Šiame Apraše matematikos kognityvinių gebėjimų sritis apibrėžia pasiekimų aprašymuose vartojamos sąvokos:

6.1. žinios ir supratimas – kai mokinys supranta faktines matematikos žinias, procedūras ir sąvokas, taiko algoritmus įprastose situacijose;

6.2. taikymas – kai mokinys taiko ir derina žinomus matematinius faktus, sąvokas, apibrėžimus, procedūras, algoritmus paprastose situacijose;

6.3. aukštesnieji mąstymo gebėjimai – kai mokinys sprendžia neįprastas problemas, reikalaujančias tinkamo matematinio sprendimo būdo pasirinkimo ir loginio, sisteminio mąstymo, tyrinėja probleminę situaciją, kelia hipotezes, pasirenka strategijas, daro išvadas.

7. Trumpas matematikos pasiekimų lygių apibūdinimas:

7.1. slenkstinis pasiekimų lygis – mokinys atpažįsta esminius mokymo(si) turinyje numatytus matematinius faktus – terminus, žymėjimą, objektus, įprastus algoritmus ir operacijas; tinkamai atlieka paprasčiausius, o naudodamasis netiesiogiai teikiama pagalba paprastus: matematinės procedūras, išskiria tyrinėjamų matematinių objektų savybes, sprendžia užduotis, paaiškina (tekstu, paveikslu, schema, formule, lentele, brėžiniu, grafiku, diagrama) pateiktus matematinius pranešimus, nurodytu būdu vizualizuoja ir apibūdina loginius elementų ryšius; pasiūlo matematinį modelį paprasčiausioms analogiškomis nagrinėtoms problemoms spręsti;

7.2. patenkinamas pasiekimų lygis – mokinys atpažįsta, paprastais atvejais tinkamai vartoja mokymo(si) turinyje išskirtus matematinius faktus – terminus, žymėjimą, objektus, įprastus algoritmus ir operacijas; atlieka paprastas mokymo(si) turinyje numatytas matematines procedūras; paprastais atvejais analizuoja įvairiomis formomis (tekstu, paveikslu, schema, formule, lentele, brėžiniu, grafiku, diagrama) pateiktus matematinius pranešimus, nurodytu būdu vizualizuoja ir apibūdina loginius elementų ryšius; naudodamasis netiesiogiai teikiama pagalba, nagrinėja ir analizuoja nenagrinėtas problemas, kai sprendimas reikalauja taikyti tarpusavyje susietas žinias;

7.3. pagrindinis pasiekimų lygis – mokinys atpažįsta, apibrėžia, paprastais atvejais tinkamai vartoja, taiko mokymo(si) turinyje išskirtus matematinius faktus – terminus, žymėjimą, objektus, įprastus algoritmus ir operacijas; tinkamai atlieka paprastas mokymo(si) turinyje numatytas matematines procedūras, paprastais atvejais išskiria tyrinėjamų matematinių objektų savybes, nuosekliai sprendžia paprastas užduotis, argumentuoja užduoties sprendimą, užrašo neformalų dedukcinį įrodymą; analizuoja paprastas įvairiomis formomis (tekstu, paveikslu, schema, formule, lentele, brėžiniu, grafiku, diagrama) pateiktus matematinius pranešimus, pasirinktu būdu vizualizuoja ir apibūdina loginius elementų ryšius; pasiūlo matematinį modelį paprastai pažįstamo integralaus konteksto problemai spręsti; daro pagrįstas išvadas, jas interpretuoja nagrinėtos problemos kontekste;

7.4. aukštesnysis pasiekimų lygis – mokinys atpažįsta, apibrėžia, nesudėtingais atvejais tinkamai vartoja, taiko mokymo(si) turinyje išskirtus matematinius faktus – terminus, žymėjimą, objektus, įprastus algoritmus ir operacijas; tinkamai atlieka nesudėtingas mokymo(si) turinyje numatytas matematines procedūras, argumentuoja, kodėl jas taip atlieka, nesudėtingais atvejais išskiria tyrinėjamų matematinių objektų savybes, nuosekliai sprendžia nesudėtingas užduotis, argumentuoja užduoties sprendimą, sukuria paprasčiausią įrodymą; nesudėtingais atvejais analizuoja įvairiomis formomis (tekstu, paveikslu, schema, formule, lentele, brėžiniu, grafiku, diagrama) pateiktus matematinius pranešimus, susieja atskiras pranešimo dalis, pasirinktu ar savitu būdu vizualizuoja ir apibūdina loginius elementų ryšius; daro pagrįstas išvadas, jas interpretuoja nagrinėtos problemos kontekste.

II SKYRIUS

MATEMATIKOS NMPP 8 KLASĖJE UŽDUOTIS

8. Matematikos NMPP 8 klasėje užduoties struktūra, užduoties taškų pasiskirstymas pagal pasiekimų sritis ir mokymo(si) turinio sritis procentais nustatyti bendrųjų programų 20 priedo „Matematikos bendroji programa“ skyriuje „Mokinių pasiekimų vertinimas“.

9. Matematikos NMPP 8 klasėje užduotyje gali būti uždaviniai iš visų matematikos bendrojoje programoje nurodytų 5–7 klasių sričių, temų ir potemių, o iš 8 klasės, atsižvelgiant į numatytą NMPP vykdymo datą, neįtraukiamas šis matematikos bendrojoje programoje nurodytas mokymo(si) turinys:

9.1. Geometrija ir matavimai.	
9.1.1. Konstravimas, transformacijos.	
9.1.1.1. Transformacijos.	
9.1.1.2. Braižymas.	
9.1.2. Figūros.	
9.1.2.1. Erdvės figūros.	
9.1.2.2. Tūrio skaičiavimai.	
9.2. Duomenys ir tikimybės.	
9.2.1. Duomenys ir jų interpretavimas.	
10. Matematikos NMPP 8 klasėje užduoties specifikacija.	
10.1. Užduoties pobūdis	Užduotį sudaro 35 uždaviniai. 10.1.1. 30 uždavinių, kurių teisingas atsakymas vertinamas 1 (vienu) tašku, ir 5 uždaviniai, kurių teisingas atsakymas vertinamas 2 (dviem) taškais. 10.1.2. Užduotį sudarantys uždaviniai yra pasirenkamojo atsakymo ir trumpojo atsakymo.

	10.1.3. Pasirenkamojo atsakymo uždaviniai gali būti: pateiktų atsakymų pasirinkimo (su vienu ar keliais teisingais atsakymais); pateiktų atsakymų porų susiejimo; pateiktų objektų eiliškumo nustatymo; objektų įkėlimo iš pateikto objektų sąrašo; elementų pažymėjimo pateiktoje vizualizacijoje (paveiksle, brėžinyje, diagramoje, scheme, lentelėje). 10.1.4. Trumpojo atsakymo uždaviniuose pateikiamas atsakymo laukas, kuriame reikia įrašyti uždavinio atsakymą (skaičių, kelis skaičius, raidę ir pan.).
10.2. Iš viso taškų	40 taškų.
10.3. Trukmė	90 min.
10.4. Taškų procentai pagal kognityvinių gebėjimų sritis	Žinios ir supratimas – 35 proc., taikymas – 50 proc., aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 15 proc.
10.5. Taškų procentai pagal pasiekimų lygius	Slenkstinis – 35 proc., patenkinamas – 15 proc., pagrindinis – 35 proc., aukštesnysis – 15 proc.
10.6. Užduoties pateikimas	Užduotis pateikiama ir atliekama elektroninėje užduoties atlikimo (testavimo) sistemoje. Vertė taškais pateikiama prie kiekvieno uždavinio ir (ar) klausimo.
10.7. Priemonės ir priedai	Lapas užrašams, kompiuteris. Skaičiuotuvu naudotis neleidžiama. Reikalavimai kompiuteriui nustatyti NMPP vykdymo instrukcijoje.
10.8. Mokinių atliktų užduočių vertinimas	Centralizuotas. Atliktos užduotys vertinamos automatiškai elektroninėje užduočių atlikimo (testavimo) sistemoje.

Pastaba. Lentelėje pateikti procentų skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Nacionalinės švietimo agentūros informacinėje testavimo sistemoje BETA (prisijungimo adresas <https://beta.etestavimas.lt/>) ir švietimo portalo Emokykla (prisijungimo adresas <https://emokykla.lt/>) užduočių banke skelbiami NMPP užduočių pavyzdžiai.